

PARETO BANK
DELÅRSRAPPORT
3/2018

STATUS PER TREDJE KVARTAL 2018

Pareto Bank fikk i tredje kvartal 2018 et resultat etter skatt på kr 76,8 mill. (kr 86,0 mill. i tredje kvartal 2017). Dette tilsvarte en egenkapitalavkastning etter skatt på 13,7 % (17,5 %) og et resultat per aksje på kr 1,28 (kr 1,46).

Etter en flat volumutvikling gjennom sommeren tok utlånsveksten seg opp i siste del av tredje kvartal. Utlån til kunder har økt med kr 200 mill. i tredje kvartal og med kr 1.242 mill. hittil i år, til kr 10.690 mill. (kr 9.870 mill.). Veksten har kommet innen eiendomsfinansiering.

Rentenettoen ble kr 138,8 mill. (kr 138,7 mill.). Både renteinntekter og -kostnader har steget siden samme kvartal i fjor. For å møte fremtidig utlånsvekst har banken gjennom 2018 økt volum av verdipapirlån og hentet inn fastrenteinnskudd. Høyere markedsrenter og økt funding har bidratt til høyere rentekostnader. I tredje kvartal valgte banken å utstede to verdipapirlån for å dekke fremtidig forfall og utnytte lave kredittspreader i markedet for langsiktig funding. Dette har gitt en midlertidig høyere overskuddslikviditet.

Summen av provisjonsinntekter og inntekter fra eierinteresser bidro med kr 4,6 mill. (kr 4,0 mill.), mens verdiendringer var kr -6,0 mill. (kr -0,8 mill.) som følge av en kombinasjon av kursfall på obligasjoner og verdifall på rentesikringer. Samlede inntekter ble kr 137,5 mill. (kr 141,9 mill.). Driftskostnader på kr 31,1 mill. (kr 24,2 mill.) ga en kostnadsprosent på 22,6 % (17,1 %).

Banken økte nedskrivninger etter IFRS 9 med kr 4,0 mill. i tredje kvartal. Økningen skyldes en oppdatering av makrosenarioer og individuelle nedskrivninger.

Ren kjernekapitaldekning var ved utgangen av tredje kvartal 16,5 % (16,6 %). Bankens langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er 15,7 %.

Banken forventer fortsatt vekst inn i fjerde kvartal. Det er en god ordresreserve av nye lån innen eiendoms- og selskapsfinansiering, og banken har funding gjennom innskudd og verdipapirlån for å møte den fremtidige veksten. Samtidig forventes det et relativt stort volum innfrielse i fjerde kvartal, slik at netto utlånsvekst ventelig vil være på fra kr 1,0 til kr 1,5 milliarder i 2018.

	3. KVARTAL 2018	3. KVARTAL 2017	1.1-30.09 2018	1.1-30.09 2017	2017
Resultat etter skatt (NOK 1 000)	76 783	85 984	249 190	239 320	312 587
Resultat per aksje (NOK) *	1,28	1,46	4,19	4,03	5,28
Innskutt og opptjent egenkapital per aksje (NOK)	38,01	34,17	38,01	34,17	35,41
Egenkapitalavkastning etter skatt **	13,7 %	17,5 %	15,2 %	16,6 %	15,9 %
Kostnadsprosent ***	22,6 %	17,1 %	21,9 %	19,4 %	20,9 %
Forvaltningskapital (NOK 1 000)	16 319 439	13 474 796	16 319 439	13 474 796	13 103 969

*) Resultat for perioden fratrukket rentekostnader etter skatt på fondsobligasjonslån delt på antall aksjer

**) Annualisert resultat for perioden fratrukket rentekostnader etter skatt på fondsobligasjonslån i forhold til gjennomsnittlig innskutt og opptjent egenkapital i perioden

***) Sum driftskostnader før nedskrivninger og tap i prosent av sum inntekter

RESULTATREGNSKAPET

Netto renteinntekter utgjorde kr 138,8 mill. (kr 138,7 mill.) i tredje kvartal. Rentenettoen har vært relativt uendret fra forrige kvartal. Utlånsvekst har bidratt til en moderat økning i renteinntektene. For å møte fremtidig vekst og refinansiere kommende forfall på verdipapirer har banken gjennom 2018 økt volumet av verdipapirlån og hentet fastrenteinnskudd. Høyere markedsrenter og økt funding har bidratt til høyere rentekostnader. Marginen banken betaler over Nibor for verdipapirlån har blitt redusert, noe som sikrer gunstig funding fremover.

Rentemarginen mellom utlån og innskudd var 5,49 prosentpoeng (5,86 prosentpoeng) ved utgangen av tredje kvartal. Rente- og provisjonsinntekter ligger på et stabilt nivå. Det var særskilt høye utlånsmarginer i tredje kvartal 2017 sammenlignet med andre perioder.

Netto andre driftsinntekter utgjorde i tredje kvartal kr -1,4 mill. (kr 3,2 mill.). Verdiendringer på bankens portefølje av finansielle instrumenter var negative med kr -6,0 mill. (kr -0,8 mill.) som følge av en kombinasjon av kursfall på obligasjoner og verdifall på rentesikringer. Prinsippet om å vurdere finansielle instrumenter til virkelig verdi medfører at bankens resultat vil kunne variere betydelig kvartalene imellom. Garantiprovvisjoner og netto provisjonsinntekter fra banktjenester utgjorde kr 4,0 mill. (kr 2,4 mill.), mens inntekter fra eierinteresser i tilknyttede selskaper (Sem & Johnsen Eiendomsmegling og Sem & Johnsen Prosjektmevling) utgjorde kr 0,6 mill. (kr 1,6 mill.).

Driftskostnader før nedskrivninger og tap utgjorde kr 31,1 mill. (kr 24,2 mill.) i tredje kvartal. Høyere lønnskostnader hittil i år forklares av en jevnere periodisering av variabel godtgjørelse enn i løpet av samme periode i fjor. Det er satt av kr 5,5 mill. (kr 3,8 mill.) til variabel godtgjørelse. Systemutvikling som bidrar til å effektivisere bankens prosesser og legge til rette for salg og fremtidig vekst bidrar også til noe kostnadsvekst. Kostnadsprosenten utgjorde 22,6 % (17,1 %) ved utgangen av tredje kvartal.

Banken økte nedskrivninger og tap på utlån og garantier med kr 4,0 mill. i tredje kvartal. Økningen skyldes en oppdatering av makrosenarioer og individuelle nedskrivninger innenfor eiendom. Nedskrivninger i tredje kvartal er beregnet etter prinsippene i IFRS 9 og er derfor ikke direkte sammenlignbare med gruppevis og individuelle nedskrivninger i samme periode i fjor.

Dette ga et resultat før skatt i tredje kvartal på kr 102,4 mill. (kr 115,4 mill.) og etter skatt på kr 76,8 mill. (kr 86,0 mill.). Resultatet tilsvarte kr 1,28 per aksje for tredje kvartal (kr 1,46) med en avkastning etter skatt på aksjonærenes egenkapital på 13,7 % (17,5 %).

Hittil i 2018 utgjorde resultat etter skatt kr 249,2 mill. (kr 239,3 mill.) hvilket tilsvarte en egenkapitalavkastning på 15,2 % (16,6 %) og et resultat etter skatt per aksje på kr 4,19 (kr 4,03). Bankens langsiktige mål for egenkapitalavkastning er å levere en avkastning etter skatt på mer enn 15 %.

BALANSE

Banken hadde ved utgangen av tredje kvartal en forvaltningskapital på kr 16.319 mill. (kr 13.475 mill.).

Netto utlån til kunder endte på kr 10.690 mill. (kr 9.870 mill.) ved utgangen av kvartalet. Utlånsveksten i tredje kvartal var på kr 200 mill. mot en vekst på kr 326 mill. i tredje kvartal i fjor. Samlet utlånsvekst hittil i år var på kr 1.242 mill. (kr 1.116 mill.).

Utlånsveksten i tredje kvartal skjedde hovedsakelig innenfor finansiering av eiendom (kr 397 mill.). Det var en nedgang i utlånsvolum innenfor selskapsfinansiering på kr 267 mill. grunnet enkelte innfrielser. Som prosjektbank vil utlånsvolum på enkeltområder kunne variere periodene imellom.

Ubenyttede kredittrammer og garantier utgjorde kr 2.552 mill. (kr 2.703 mill.) ved utgangen av kvartalet. Det er hittil i år samlet bevilget kreditter for kr 6.854 mill. (kr 8.659 mill.). Banken har en god ordreresevne av saker i arbeid og bevilgede kreditter, noe som tilsier brutto utlånsvekst i kommende kvartal.

Brutto utlån, ubenyttede kredittrammer og garantier fordelte seg ved utgangen av tredje kvartal med 68,4 % (67,5 %) på eiendomsfinansiering, 13,4 % (10,5 %) på selskapsfinansiering, 8,6 % (10,9 %) på verdipapirfinansiering, 7,7 % (9,2 %) på shipping- og offshorefinansiering og 1,9 % (2,2 %) på boliglån.

Innskudd fra kunder utgjorde ved utgangen av tredje kvartal kr 8.221 mill. (kr 7.680 mill.), hvilket tilsvarte en økning på kr 159 mill. fra forrige kvartal. For å sikre finansiering til fremtidig vekst har banken målrettet hentet inn et større volum fastrenteinnskudd. Volumet av flytende driftsinnskudd har falt noe. Innskuddsvolumet kan variere noe på grunn av volumet av klient- og prosjektmidler. Bankens innskuddsdekning var 77 % (78 %) ved utgangen av kvartalet. Banken har en målsetning om å ha en innskuddsdekning på mellom 70 og 80 %.

Netto utestående verdipapirgjeld utgjorde ved utgangen av tredje kvartal kr 5.207 mill. (kr 3.280 mill.). I tredje kvartal har banken utstedt to nye lån med løpetider på hhv. 3,5 og 5 år for til sammen kr 600 mill. Utstedelsene ble gjort for å dekke fremtidig forfall på to verdipapirlån, samt for å utnytte lave kredittspreader i markedet for langsiktig finansiering.

Banken hadde ved utgangen av tredje kvartal en overskuddslikviditet på kr 5.514 mill. (kr 3.496 mill.). Dette er høyere enn normalt på grunn av det høyere volumet på innskudd og verdipapirgjeld. Overskuddslikviditeten ventes å gradvis bli redusert som følge av fremtidig utlånsvekst og kommende forfall på verdipapirlån. Likviditeten er hovedsakelig plassert i rentebærende verdipapirer, innskudd i større banker og i Norges Bank. Verdipapirplasseringene er i stat, kommuner, supranasjonale institusjoner, obligasjoner med fortrinnsrett, og banker med rating tilsvarende investment grade.

Banken kan gjøre plasseringer i rentefond og enkeltobligasjoner under investment grade og minimum tilsvarende rating B. Ved utgangen av tredje kvartal hadde banken plassert kr 42,7 mill. (kr 40,9 mill.) i slike rentefond.

TAP OG MISLIGHOLD

Banken beregner forventet tap etter IFRS 9, som beskrevet i note 40 i årsrapporten for 2017. Trinn 1 består av friske lån, og trinn 2 består av lån som er i over 30 dagers mislighold, som er ført på watch list eller som har fått en vesentlig økt tapssannsynlighet.

Nedskrivningene i trinn 1 og 2 utgjorde kr 34,9 mill. ved utgangen av tredje kvartal mot kr 34,5 mill. ved utgangen av andre kvartal. Økningen skyldes delvis oppdatering av et makroøkonomisk scenario for utvikling i markedet for boligutvikling. Endringer i utlånsvolum og mislighold hadde ikke en vesentlig effekt på nedskrivninger i tredje kvartal.

Trinn 3 består av kredittengasjementer med mislighold over 90 dager samt tapsutsatte engasjementer. Samlede nedskrivninger i trinn 3 utgjorde kr 15,7 mill. ved utgangen av tredje kvartal, mot kr 42,6 mill. ved halvårsskiftet. Nedskrivingsvolumet i trinn 3 ble redusert som følge av at banken konstaterte et tap på kr 30,4 mill. innenfor shipping i tredje kvartal. Samtidig ble øvrige individuelle nedskrivninger i trinn 3 økt med kr 11,0 mill. De nye individuelle nedskrivningene i tredje kvartal besto av to engasjementer innenfor næringseiendom og en avsetning på en garanti.

Brutto misligholdte kredittengasjementer utgjorde kr 171,1 mill. ved utgangen av tredje kvartal, mot kr 123,7 mill. ved halvårsskiftet. Brutto tapsutsatte kredittengasjementer (ikke misligholdt) utgjorde kr 10,3 mill. ved utgangen av tredje kvartal, mot kr 42,0 mill. ved halvårsskiftet.

SOLIDITET OG KAPITALKRAV

Ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital utgjorde henholdsvis kr 2.163 mill. (kr 1.902 mill.), kr 2.363 (kr 1.952) og kr 2.633 mill. (kr 2.222 mill.) ved utgangen av tredje kvartal. Dette ga en ren kjernekapitaldekning på 16,5 % (16,6 %), en kjernekapitaldekning på 18,1 % (17,0 %) og en kapitaldekning på 20,1 % (19,3 %) beregnet etter standardmetoden. Bankens uvektede kjernekapital utgjorde 13,5 % ved utgangen av tredje kvartal.

Pareto Bank har et minstekrav til ren kjernekapital inklusiv pilar 2-t tillegg på 15,2 % og tilfredsstillende dette kravet med god margin. Styret har fastsatt et målnivå for ren kjernekapitaldekning på 15,7 % gjeldende fra utgangen av 2018.

RISIKOSTYRING

Pareto Bank har en bevisst holdning til styring, kontroll og oppfølging av bankens samlede risikobilde. Bankens viktigste risikoområder er beskrevet under.

Kredittrisiko: Kredittrisiko er den vesentligste risikoen Pareto Bank håndterer. Kredittrisiko er den risiko en bank har for at et låne- eller garantiengasjement går i mislighold, og for at kunden ikke oppfyller sine avtalte forpliktelser overfor banken. Bankens kredittrisiko påvirkes av den generelle økonomiske utviklingen og bankens håndverk ved innvilgelse og oppfølging av engasjementet.

Pareto Bank har et bevisst forhold til diversifisering av utlånporteføljen hva gjelder bransje, sikkerhet og størrelse på enkeltengasjementer. Banken søker å diversifisere mellom de ulike segmentene og å unngå risiko i bransjer hvor banken ikke har tilstrekkelig kompetanse eller er usikre på den generelle fremtidige risikoen.

Kredittpolicy og kredittstyringsdokumenter evalueres av styret minimum én gang årlig.

Banken har utarbeidet et risikoklassifiseringssystem for å kunne styre kredittrisikoen i tråd med bankens kredittpolicy. Dette danner grunnlag for bankens prismodell, som skal ivareta en riktig prising av risiko basert på debitors betjenings- og tilbakebetalingsevne, etablert sikkerhet for engasjementet og kapitalkrav. Risikoklassifisering benyttes i beregning av forventet tap etter IFRS 9.

Likviditetsrisiko: Pareto Bank har som mål å holde en lav til moderat likviditetsrisiko på både kort og lang sikt. Videre er det et mål for banken til enhver tid å ha en god likviditetsbuffer, som vil bestemmes av bankens utvikling og balansestruktur. Bankens innskuddssammensetning og evne til å utstede verdipapirer kan variere mer enn hos en gjennomsnittlig norsk bank. Dette tilsier at banken bør holde en noe høyere overskuddslikviditet enn gjennomsnittet av norske banker.

Styret har vedtatt rammer og prinsipper for styring av bankens likviditetsrisiko. Det gjennomføres stresstester og er utarbeidet et beredskap for mulige likviditetskriser, som testes årlig.

Bankens likviditetspolicy og likviditetsrammer evalueres av styret minimum én gang årlig.

Markedsrisiko: Pareto Bank skal ikke ta egne posisjoner i rente- og valutamarkedet og skal fortløpende og i størst mulig grad avdekke oppstått eksponering. Eksponering mot rente- og valutarisiko blir løpende sikret eller avdekket. Eksponeringen skal være innenfor rammer og fullmakter gitt av styret.

Banken har interne rammer for den samlede renterisiko i norske kroner og valuta, og måler denne henholdsvis innenfor definerte løpetidsintervaller og på summen fra to og to nærliggende løpetidsintervaller. Rammen gjelder løpende og omfatter alle løpetider, alle finansielle instrumenter og alle valutaer.

Banken måler valutarisiko som bankens nettoposisjon i den enkelte valuta. I tillegg måler banken summen av nettoposisjonene i hver valuta som en bruttostørrelse uten netting mellom valutaer. Nettoposisjonene er omregnet til norske kroner. Bankens stresstester valutaposisjonene ved å analysere resultateffekten av en markedsendring på 10 prosentpoeng for hver enkelt valuta og i alle valutaer samlet.

Banken vil ha risiko for endringer i markedsverdi på porteføljene av obligasjoner, sertifikater og fond som følge av generelle endringer i kredittspreader. Banken bruker en metode som bygger på metodikken i Solvens II for oppfølging og styring av kredittspreadrisiko. Banken skal ha en moderat risikospredning. Det er etablert rammer som sikrer at porteføljen er diversifisert mot utstedere, sektorer og geografiske områder. Markedsrisikoen i porteføljene skal være moderat og porteføljen skal ha høy markedslikviditet. Hoveddelen av porteføljen skal ha en høy likviditet og vil kunne brukes som sikkerhet for lån i Norges Bank.

Operasjonell risiko: Banken reduserer operasjonell risiko gjennom god styring og kontroll gjennom gode kontrollrutiner, godt etablert rutineverk og en egen risikokontroll- og compliance funksjon.

Andre risikoforhold: Banken vurderer løpende de endringer og krav banken står overfor som kan påvirke så vel resultat- som balanseutvikling.

UTSIKTER

Som følge av en økning i styringsrenten fra Norges Bank og et høyere rentenivå i markedet, oppjusterer Pareto Bank renten på eksisterende utlån med inntil 0,25 prosentpoeng. Samtidig justerer banken opp renten på enkelte innskudd. Hoveddelen av bankens utlån er priset med flytende rente og kan justeres. En stor omløpshastighet på utlånsporteføljen betyr også at banken løpende kan justere prising av nye utlån som følge av endringer i rentemarkedet.

Boligprisene har som ventet flatet ut midt på året, og boligmarkedet synes nå å være mer balansert. Prosjekttilgangen innenfor eiendom er god. Banken har en ordresreserve bestående av kreditter i arbeid og bevilgede kreditter som tilsier brutto utlånsvekst i kommende kvartal. Krav til forhåndssalg med god kvalitet, likviditet og egenkapital er bankens viktigste virkemidler for å styre risikoen innen eiendomsutvikling.

Banken har kjøpt en liten aksjepost i Eiendoms kreditt AS. Eiendoms kreditt er et frittstående kredittforetak som tilbyr finansiering av næringseiendom innenfor 55 % av eiendommens verdi. For Pareto Bank innebærer et samarbeid med Eiendoms kreditt en styrket konkurranseevne innenfor næringseiendoms lån. Det er allerede gjort flere utlån sammen, og det forventes at dette vil gi økt tilgang på kreditter innenfor næringseiendom fremover. Forretningene er konsentrert om Oslo og Østlandet. Denne typen utlån har også noe lenger durasjon og bidrar til å diversifisere bankens eiendomseksposering.

Banken har en ambisjon om å øke utlånsporteføljen innen shipping og offshore fremover. Banken har ansatt både ny leder og senior medarbeider på området og er nå aktiv i markedet for å markedsføre bankens produkter. Innenfor området har banken et fokus på norsk forankring, lav belåningsgrad og kurant tonnasje.

Aktiviteten på selskapsfinansiering er god, og det arbeides aktivt med å bygge opp kjennskap til bankens produkttilbud. Utbetalinger innenfor området har passert en milliard kroner hittil i år, noe som representerer en betydelig vekst fra 2017. Banken tilbyr et bredt spekter av produkter til mellomstore bedrifter i en vekstfase. Bankens nye digitale løsning, fleksibel driftskreditt, er i en pilotfase, og banken intensiverer arbeidet med å bringe produktet ut i markedet. Denne løsningen er et tilbud til mellomstore bedriftskunder som enkelt og raskt ønsker tilgang til arbeidskapital gjennom lån med pant i kundefordringer.

Utlånsveksten var som ventet i tredje kvartal, med særlig god aktivitet innenfor eiendomsområdet. I fjerde kvartal forventes det fortsatt vekst samtidig som det forventes en del innfrielser, noe som kan gi svingninger i netto utlånsvolum. Banken opprettholder sitt anslag om en netto utlånsvekst på mellom kr 1.000 mill. og kr 1.500 mill. for 2018.

Oslo, 24. oktober 2018
Styret i Pareto Bank ASA

RESULTATREGNSKAP

(NOK 1 000)	Note	3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	1.1.2018 - 30.09.2018	1.1.2017 - 30.09.2017	2017
Renteinntekter og lignende inntekter		180 401	168 147	517 070	474 936	634 729
Andre lignende inntekter		12 360	10 378	30 936	36 463	45 618
Rentekostnader og lignende kostnader		53 927	39 840	140 678	132 709	173 382
Netto renteinntekter	4	138 834	138 685	407 328	378 691	506 966
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		4 432	2 589	8 892	8 987	11 648
Provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester		407	228	1 211	645	871
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper		571	1 611	2 333	3 945	2 995
Netto gevinst/(tap) på fin.instrumenter til virkelig verdi	2,5	-5 957	-751	1 966	17 588	18 152
Andre driftsinntekter		1	11	115	75	76
Netto andre driftsinntekter		-1 361	3 232	12 095	29 950	32 000
Sum inntekter		137 473	141 918	419 423	408 640	538 966
Lønn og andre personalkostnader	6	20 706	17 260	58 124	53 033	76 621
Administrasjonskostnader		4 902	4 170	17 537	14 169	19 310
Ordinære avskrivninger		1 978	965	5 509	2 794	4 154
Andre driftskostnader		3 477	1 830	10 494	9 098	12 491
Sum driftskostnader før nedskrivninger og tap		31 062	24 225	91 663	79 094	112 576
Driftsresultat før nedskrivninger og tap		106 411	117 692	327 759	329 546	426 390
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	3,7,8	4 034	2 270	-4 494	10 454	11 421
Driftsresultat før skatt		102 377	115 423	332 253	319 093	414 968
Skattekostnad		25 594	29 439	83 063	79 773	102 381
Resultat for perioden		76 783	85 984	249 190	239 320	312 587
Andre inntekter og kostnader		0	0	0	0	0
Totalresultat for perioden		76 783	85 984	249 190	239 320	312 587
Resultat etter skatt per aksje (NOK) ordinær og utvannet		1,28	1,46	4,19	4,03	5,28

BALANSE

(NOK 1 000)	Note	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Kontanter og fordringer på sentralbanker	14	66 076	62 032	61 014
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	9	1 228 498	103 323	295 533
Utlån til kunder	3,7,8,9,13,14	10 689 623	9 869 509	9 447 670
Sertifikater og obligasjoner	9,13	4 176 953	3 289 876	3 173 886
Finansielle derivater	15	35 523	22 902	11 611
Aksjer, andeler og andre verdipapirer	13,15	42 667	40 910	41 192
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	13	35 431	41 578	35 970
Immaterielle eiendeler		35 351	25 887	30 202
Utsatt skattefordel		2 782	12 019	2 782
Varige driftsmidler		3 267	1 792	3 200
Andre eiendeler		169	1 169	346
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter		3 100	3 801	563
Eiendeler		16 319 439	13 474 796	13 103 969

(NOK 1 000)	Note	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Innskudd fra kredittinstitusjoner	13,14	36 180	13 653	200 245
Innskudd fra kunder	13,14	8 221 356	7 679 671	7 083 931
Verdipapirgjeld	10,13,14	5 207 009	3 279 949	3 250 201
Finansielle derivater	13,15	11 152	29 200	45 981
Betalbar skatt		113 404	89 058	92 029
Annen gjeld		4 271	35 410	6 328
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter		27 606	24 662	29 097
Ansvarlig lånekapital	11,14	270 350	270 199	270 246
Gjeld		13 891 327	11 421 802	10 978 059

Aksjekapital	17	703 436	703 436	703 436
Overkurs		424 615	424 615	424 615
Fond for urealiserte gevinster		11 405	7 746	11 405
Annen egenkapital		1 088 656	867 196	936 454
Fondsobligasjonslån	11	200 000	50 000	50 000
Egenkapital	16	2 428 112	2 052 994	2 125 910
Gjeld og egenkapital		16 319 439	13 474 796	13 103 969
Betingede forpliktelser		280 047	284 389	348 789

ENDRING I EGENKAPITALEN

(NOK 1 000)	Aksje- kapital	Overkurs	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Aksjo- nærenes egenkapital	Fonds- obligasjonslån	Egenkapital
Egenkapital pr 31.12.2016	703 436	424 615	7 746	689 365	1 825 162	160 000	1 985 162
Totalresultat for perioden			3 658	308 929	312 587		312 587
Utbetalte renter fondsobligasjonslån				-4 294	-4 294		-4 294
Spart skatt på renter fondsobligasjonslån				1 073	1 073		1 073
Utbetalt utbytte				-58 620	-58 620		-58 620
Innfridd fondsobligasjonslån						-110 000	-110 000
Egenkapital pr. 31.12.2017	703 436	424 615	11 404	936 454	2 075 909	50 000	2 125 909
Endring i tapsavsetning under IFRS 9 vs. IAS 39 etter skatt				-76	-76		-76
Egenkapital pr. 01.01.2018	703 436	424 615	11 404	936 378	2 075 833	50 000	2 125 833
Totalresultat for perioden				249 190	249 190		249 190
Utbetalte renter fondsobligasjonslån				-4 159	-4 159		-4 159
Spart skatt på renter fondsobligasjonslån				1 040	1 040		1 040
Utbetalt utbytte				-93 792	-93 792		-93 792
Nytt fondsobligasjonslån					0	150 000	150 000
Egenkapital pr. 30.09.2018	703 436	424 615	11 404	1 088 656	2 228 112	200 000	2 428 112

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(NOK 1 000)	30.09.2018	30.09.2017	2017
Renteinnbetalinger fra sentralbanker og kredittinstitusjoner	4 543	2 839	3 019
Inn-/utbetalinger av innskudd fra kunder	1 131 051	41 681	-552 617
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-55 776	-81 746	-103 230
Inn-/utbetalinger på lån til kunder	-1 224 637	-1 101 312	-680 645
Renteinnbetalinger på lån til kunder	504 311	452 470	611 990
Inn-/utbetalinger av innskudd fra kredittinstitusjoner	-164 065	9 520	196 112
Renteutbetalinger på innskudd fra kredittinstitusjoner	-750	625	824
Inn-/utbetalinger på sertifikater og obligasjoner	-1 014 836	24 077	144 620
Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	39 573	37 708	42 167
Inn-/utbetalinger på aksjer, andeler og andre verdipapirer	1 397	-63 880	-59 762
Inn-/utbetalinger av verdipapirgjeld	1 954 097	397 265	367 309
Renteutbetalinger av verdipapirgjeld	-63 763	-50 827	-67 297
Inn-/utbetaling finansielle derivater	-56 775	-19 194	9 442
Provisjonsinnbetalinger	9 007	9 057	11 719
Provisjonsutbetalinger	-1 211	-645	-871
Utbetalinger til drift	-98 240	-49 861	-114 036
Betalt skatt	-60 647	-63 172	-63 172
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	903 279	-455 396	-254 427
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-567	- 1 284	-2 987
Utbetalinger ved kjøp av immatrielle eiendeler	-10 158	-3 540	-8 920
Netto kontantstrøm investeringsaktiviteter	-10 725	-4 824	-11 907
Innskutt egenkapital	0	0	0
Utbetalinger ved tilbakebetaling av fondsobligasjon	0	-109 464	-109 464
Utstedelse av fondsobligasjonslån	149 756	0	0
Renteutbetalinger ansvarlig lånekapital	-6 806	-6 922	-9 090
Renteutbetalinger fondsobligasjonslån	-3 685	-3 768	-4 336
Utbetaling av utbytte	-93 792	-58 620	-58 620
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	45 473	-178 775	-181 510
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	938 027	-638 994	-447 802
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter pr. 01.01	356 547	804 349	804 349
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter*	1 294 574	165 355	356 547

*Kontanter og kontantekvivalenter er definert som fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist.

NOTE 1: REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Delårsrapporten er satt opp i overensstemmelse med IAS 34 Delårsrapportering. Delårsregnskapet omfatter perioden 01.01.2018 til 30.09.2018, og er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU. Delårsregnskapet er urevidert.

Delårsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2017. Her fremkommer også en beskrivelse av regnskapsprinsippene banken legger til grunn.

Banken har tatt i bruk IFRS 9 fra 01.01.2018. Sammenlignings-tallene er ikke omarbeidet og sammenligningstall for 2017 er følgelig ikke sammenlignbar med informasjonen presentert for 2018. Banken har videre tatt i bruk IFRS 15 fra 01.01.2018, men standarden har ikke hatt effekt på regnskapet til banken.

Vedrørende effekter knyttet til klassifisering og måling, samt sammendrag av regnskapsprinsipper for finansielle instrumenter som følge av overgangen til IFRS 9 vises det til note 40 i årsregnskapet for 2017.

NOTE 2: REGNSKAPSESTIMATER OG SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER

Anvendelse av estimater

Bankens regnskapsavleggelse vil i noen grad være basert på estimater og skjønnsmessige vurderinger. Disse er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansedagen. De regnskapsmessige estimatene vil sjelden være fullt ut i samsvar med endelig utfall, og representerer en risiko for fremtidige vesentlige endringer i balanseført verdi på finansielle instrumenter og immaterielle eiendeler.

En beskrivelse av vesentlige regnskapsestimater og områder som krever skjønnsmessige vurderinger fremkommer av note 3 og note 40 (nedskrivningsmodell under IFRS 9) til årsregnskapet for 2017.

NOTE 3: SEGMENTER

Ut fra bankens størrelse og satsingsområder er alle kredittaktiviteter samlet i en kredittavdeling. Pareto Bank styrer og følger opp kredittaktivitetene som et samlet forretningsområde.

NOTE 4: NETTO RENTEINNTEKTER

(NOK 1 000)	3. kvartal	3. kvartal	1.1-30.9	1.1-30.9	
	2018	2017	2018	2017	2017
Renteinnt. og lign.innt. av utlån til og fordr. på sentralbanker, amortisert kost	88	93	289	215	293
Renteinnt. og lign.innt. av utlån til og fordr. på kredittinst., amortisert kost	2 112	58	3 911	1 857	2 901
Renteinnt. og lign.innt. av utlån til og fordr. på kunder, amortisert kost	151 464	140 991	433 464	395 182	531 483
Etableringsprovisjoner m.v.	15 761	18 162	49 576	55 828	69 489
Provisjonsinntekter m.v.	10 975	8 843	29 830	21 854	30 564
Renteinntekter og lignende inntekter	180 401	168 147	517 070	474 936	634 729
Renteinnt. og lign.innt. av sertifikater og obligasjoner, virkelig verdi	12 360	10 378	30 936	36 451	45 606
Andre renteinntekter og lignende inntekter	0	0	0	12	12
Andre lignende inntekter	12 360	10 378	30 936	36 463	45 618
Rentekostn. og lign. kostn. på gjeld til finansinst., amortisert kost	238	188	750	625	824
Rentekostn. og lign. kostn. på innskudd fra kunder, virkelig verdi	11 018	6 130	22 869	21 380	26 977
Rentekostn. og lign. kostn. på innskudd fra kunder, amortisert kost	12 690	14 406	39 280	51 557	66 002
Rentekostn. og lign. kostn. på verdipapirgjeld, virkelig verdi	0	0	446	446	21 413
Rentekostn. og lign. kostn. på verdipapirgjeld, amortisert kost	26 152	15 428	66 028	47 521	43 231
Rentekostn. og lign. kostn. på ansvarlig lånekapital, amortisert kost	2 364	2 261	6 910	6 901	9 115
Sikringsfondsavgift	1 465	1 426	4 396	4 279	5 705
Andre rentekostnader og lignende kostnader	0	0	0		115
Rentekostnader og lignende kostnader	53 972	39 840	140 678	132 709	173 382
Netto renteinntekter	138 834	138 685	407 328	378 691	506 966

NOTE 5: NETTO GEVINST/TAP PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

(NOK 1 000)	3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	1.1-30.09 2018	1.1-30.09 2017	2017
Netto gevinst/(tap) på valuta	-17 670	2 532	-34 404	-33 725	-9 907
Netto gevinst/(tap) på valutaderivater	17 818	-3 398	34 662	36 167	13 051
Netto gevinst/(tap) på rentederivater	5 040	-3 537	13 559	-7 250	-8 919
Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter, trading	5 188	-4 403	13 816	-4 809	-5 774
Netto gevinst/(tap) på utlån til kunder	0	0	0	0	0
Netto gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	-10 193	5 712	-14 656	26 732	26 035
Netto gevinst/(tap) på aksjer og andeler	476	717	1 475	900	1 182
Netto gevinst/(tap) på utlån fra sentralbanker	0	0	12	0	-12
Netto gevinst/(tap) på verdipapirgjeld	-323	-4 449	-733	-4 627	-5 373
Netto gevinst/(tap) på innskudd fra kunder	-1 105	1 672	2 051	-608	2 094
Netto gevinst/(tap) på fin. instrumenter til virkelig verdi	-11 145	3 652	-11 851	22 397	23 926
Netto gevinst/(tap) på fin. inst. bestemt regnskapsført til virkelig verdi	-5 957	-751	1 966	17 588	18 152

NOTE 6: VARIABEL GODTGJØRELSE

Pareto Bank har en ordning for overskuddsdeling som er basert på oppnådd resultat etter skatt og egenkapitalavkastning etter skatt. Overskuddsdeling skjer dersom banken leverer en egenkapitalavkastning etter skatt utover et innslagspunkt fastsatt av bankens styre.

Avsetning til variabel godtgjørelse føres løpende gjennom året. Det er for tredje kvartal 2018 avsatt kr 5,5 mill. (kr 3,8 mill.) for å møte denne forpliktelsen. Pr. tredje kvartal 2018 er det avsatt kr 15,5 mill. (kr 11,3 mill.)

Ordningen omfatter alle ansatte i Pareto Bank. Variabel godtgjørelse utbetales i sin helhet i form av aksjer i Pareto Bank. For ledende ansatte følger utdeling av variabel godtgjørelse bestemmelser om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner i finansforetaksforskriften. Eiendomsretten til aksjene overføres over en periode på tre år gitt at resultatutviklingen tilsier det.

NOTE 7: ENDRINGER I NEDSKRIVNINGER

(NOK 1 000)	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Individuelle nedskrivninger - forventet tap over levetiden (trinn 3)	15 674		
Nedskrivninger - forventet tap over levetiden (trinn 2)	10 159		
Nedskrivninger - forventet tap over 12 måneder (trinn 1)	24 732		
Individuelle nedskrivninger - IAS 39		36 885	37 853
Gruppevis nedskrivninger - IAS 39 1)		47 700	47 700
Totale nedskrivninger	50 566	84 585	85 553
Brutto misligholdte engasjementer ²⁾	171 074	196 146	105 257

1) Etter overgangen til IFRS 9 er gruppevis avsetninger presentert som forventet tap over 12 måneder (trinn 1) og forventet tap over levetiden til instrumentet (trinn 2). Sammenligningstallene er ikke omarbeidet.

2) Misligholdte engasjementer er engasjementer hvor kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

NOTE 7: ENDRINGER I NEDSKRIVNINGER, FORTSATT...

Nedskrivninger og tap hittil i år

(NOK 1 000)

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Beskrivelse	Klassifisering ved første gangs balanseføring og friske lån	Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring	Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring og objektive bevis på tap	
Nedskrivninger	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Avsetning til tap på utlån og garantier
Nedskrivninger pr. 1.1.2018	19 251	27 940	38 464	85 655
Overføringer				
Overført til trinn 1	11 714	-11 648	-66	0
Overført til trinn 2	-273	375	-102	0
Overført til trinn 3	-280	-165	445	0
Netto endring *	-626	-1 207	13 748	11 915
Nye utlån utstedt eller kjøpt	9 233	582	826	10 640
Utlån som er fraregnet i perioden	-5 172	-5 031	-7 354	-17 558
Konstaterte tap			-30 441	-30 441
Valutaeffekter			154	154
Endringer i modell/risikoparametere	-9 114	-686		-9 800
Nedskrivninger og tap pr. 30.09.18	24 732	10 159	15 674	50 566
Herav nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	2 619	40	0	2 659
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier hittil i år	5 481	-17 781	-22 790	-35 089
Kreditteksponering utlån 30.06.2018	9 766 946	559 273	164 967	
Kreditteksponering utlån 30.09.2018	9 959 293	473 955	254 283	
Kreditteksponering ubenyttede kreditter og garantier 30.06.2018	2 815 384	26 634	0	
Kreditteksponering ubenyttede kreditter og garantier 30.09.2018	2 527 457	12 760	11 597	

* Netto endringer skjer som følge av innbetalinger og opptrekk av lån, samt økt eller reduserte nedskrivninger ved overføring av lån mellom trinnene.

Avsetninger for tap er beregnet basert på forventet kredittap (ECL) ved bruk av metoden som beskrevet i note 40 i årsrapporten for 2017. Vesentlige endringer i brutto balanseførte finansielle eiendeler som har bidratt til endringer i tapsavsetningene i perioden er endringer i den makroøkonomiske utviklingen, samt enkelte modellendringer.

NOTE 7: ENDRINGER I NEDSKRIVNINGER, FORTSATT...

Nedskrivninger og tap Q3

(NOK 1 000)

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Beskrivelse	Klassifisering ved førstegangs balanseføring og friske lån	Vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangs balanseføring	Vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangs balanseføring og objektive bevis på tap	
Nedskrivninger	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Avsetning til tap på utlån og garantier
Nedskrivninger pr. 30.06.2018	24 196	10 282	42 649	77 127
Netto overføring mellom trinnene	-12 919	6	12 913	
Netto endring *	11 964	946	4 081	16 990
Nye utlån utstedt eller kjøpt	3 516	-345	826	3 997
Utlån som er fraregnet i perioden	-2 025	-730	-7 327	-10 081
Modifisering av kontraktuelle kontanstrømmer fra finansielle eiendeler som ikke er fraregnet	0	0	-6 971	-6 971
Konstaterte tap	0	0	-30 441	-30 441
Valutaeffekter	0	0	-55	-55
Nedskrivninger og tap pr. 30.09.18	24 732	10 159	15 674	50 566
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier Q3	537	-123	-26 975	-26 561

NOTE 8: UTLÅN TIL KUNDER FORDELT PÅ KUNDEGRUPPER

NOK 1 000

	Utlån til amortisert kost				Totalt
	Brutto verdi	Nedskrivninger			
		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Verdipapirfinansiering	554 680	-348	0	-715	553 617
Selskapsfinansiering	1 274 342	-4 466	-563	-104	1 269 210
Eiendomsfinansiering	7 882 022	-14 731	-3 816	-14 030	7 849 446
Shipping- og Offshorefinansiering	976 487	-2 568	-5 740	-826	967 353
Påløpte renter og amortiseringer	49 998				49 998
Utlån til kunder	10 737 529	-22 113	-10 119	-15 674	10 689 623

NOTE 8: UTLÅN TIL KUNDER FORDELT PÅ KUNDEGRUPPER, FORTSATT...

(NOK 1 000)	Utlån til amortisert kost	
	30.09.2017	31.12.2017
Verdipapirfinansiering	638 366	626 810
Selskapsfinansiering	983 464	1 121 236
Eiendomsfinansiering	7 130 198	6 636 895
Shipping- og Offshorefinansiering	1 162 112	1 108 370
Påløpte renter og amortiseringer	39 954	39 911
Individuelle nedskrivninger	-36 885	-37 853
Gruppevise nedskrivninger	-47 700	-47 700
Totalt	9 869 509	9 447 670

NOTE 9: KREDITTRISIKO

Under følger oppstilling av bankens kredittengasjementer, utlån til kredittinstitusjoner og investeringer i sertifikater og obligasjoner fordelt etter risikogrupper etter deres hovedsikkerhet eller offisiell rating. Tabellene viser maksimal kredittesponering. Se også note 31 i årsregnskapet for 2017.

Kunder: Kredittengasjementer fordelt på risikogrupper

(NOK 1 000)	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Ingen/svært liten risiko	5 609 746	6 047 542	5 499 692
Liten risiko	6 299 680	4 867 512	4 771 366
Moderat risiko	1 034 084	1 214 232	1 234 235
Noe risiko	267 709	322 104	330 870
Stor risiko	17 790	147 586	18 151
Svært stor risiko	6 606	15 000	38 087
Tapsutsatt	3 730	3 587	3 587
Verdiendringer, pål.renter og amortiseringer og nedskrivninger	2 115	-42 204	-45 641
Samlet kredittesponering kunder	13 241 461	12 575 358	11 850 346

Kunder: Kredittengasjementer fordelt etter hovedsikkerhet/eksponering ¹⁾

(NOK 1 000)	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Aksjer og andeler	2 273 105	2 078 020	2 031 046
Obligasjoner	261 534	280 912	281 628
Næringseiendom - Kontor	133 500	40 000	74 000
Næringseiendom - Lager/Kombinasjonsbygg	1 140 254	1 377 465	1 214 136
Næringseiendom - Forretningslokaler	391 154	498 705	332 797
Næringseiendom - Bolig	4 091 469	4 685 916	3 680 928
Næringseiendom - Tomt	2 559 682	2 061 864	1 960 901
Næringseiendom - Annet	754 204	114 000	416 419
Shipping og offshore	1 090 483	1 247 389	1 225 206
Boliglån/-kreditter	226 312	15 000	258 713
Kontantdepot	76 617	61 396	60 725
Annet	241 031	156 895	359 489
Verdiendringer, pål.renter og amortiseringer og nedskrivninger	2 115	-42 204	-45 641
Samlet kredittesponering kunder	13 241 461	12 575 358	11 850 346

NOTE 9: KREDITTRISIKO, FORTSATT...

Kredittinstitusjoner: Klassifisering av motparter fordelt etter rating

(NOK 1 000)	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Ekstern rating S&P, AA- /A-1+	11 911	12 558	26 960
Ekstern rating S&P, A+ /A-1	415 930	85 997	261 882
Ekstern rating S&P, A /A-1	800 657	4 768	6 691
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 228 498	103 323	295 533

Sertifikater og obligasjoner: Klassifisering av utstedere etter rating

(NOK 1 000)	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
AAA	3 893 414	2 767 974	2 917 002
AA-/AA/AA+	209 946	196 973	163 237
A-/A/A+		20 080	
BBB-/BBB/BBB+	73 593	304 848	93 647
Sertifikater og obligasjoner	4 176 953	3 289 876	3 173 886

For utstedere som ikke har offisiell rating, er automatisert kredittscore fra DNB og Nordea lagt til grunn.

NOTE 10: VERDIPAPIRGJELD

(NOK 1 000)	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Obligasjongjeld, nominell verdi	5 220 000	3 920 000	3 500 000
- Egne ikke-amortiserte obligasjoner	-25 000	-647 000	-259 000
Påløpte renter og amortiseringer	12 009	6 949	9 201
Justering til virkelig verdi	0	0	0
Verdipapirgjeld	5 207 009	3 279 949	3 250 201

NOTE 11: ANSVARLIG LÅNEKAPITAL OG FONDSOBLIGASJONSLÅN

(NOK 1 000)	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Ansvarlig obligasjonslån nominell verdi	270 000	270 000	270 000
Påløpte renter	548	495	517
Amortiseringer	-198	-296	-271
Sum ansvarlig obligasjonslån	270 350	270 199	270 246

Ansvarlig obligasjonslån

Banken har utstedt to ansvarlige obligasjonslån på totalt kr 270 mill. Det ene lånet ble utstedt 03.09.2014 og løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 195 bp. Det andre lånet ble utstedt 14.12.2016 og løper med rente på 3 mnd. NIBOR + 290 bp. Lånene løper i 10 år med innløsningsrett etter 5 år fra utstedelsesdato.

Utsteder har også rett til å innløse lånene dersom offentlige reguleringer medfører endringer som påvirker i hvilken grad denne type kapital kan regnes som tilleggs kapital.

NOTE 11: ANSVARLIG LÅNEKAPITAL OG FONDSOBLIGASJONSLÅN, FORTSATT...

Fondsobligasjonslån

Banken har utstedt to fondsobligasjonslån med sum pålydende kr 200 mill. Det første lånet pålydende kr 50 mill. ble utstedt 03.09.2014 og løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 370 bp. Det andre lånet pålydende kr 150 mill. ble utstedt 30.05.2018 og løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 400 bp. Begge lånene er evigvarende med innløsningsrett for utsteder etter 5 år fra utstedelsesdato og uten insentiv til tilbakebetaling.

Utsteder har også rett til å innløse lånet dersom offentlige reguleringer medfører endringer som påvirker i hvilken grad denne type kapital kan regnes som kjernekapital.

Evigvarende fondsobligasjonslån er i balansen klassifisert som egenkapital.

NOTE 12: LIKVIDITETSRISIKO

Pareto Bank har som mål å holde en moderat likviditetsrisiko på både kort og lang sikt. Det innebærer at banken skal ha en høy innskuddsdekning de neste årene sammenlignet med gjennomsnittet for norske banker. Videre betyr det at banken til enhver tid skal ha en høy likviditetsbuffer. Bufferen består av plasseringer i andre banker og verdipapirer med tilsvarende investment grade rating. Størrelsen på likviditetsbufferen er en funksjon av forventet utlånsvekst og balansestruktur.

Den kvantitative vurderingen av bankens likviditetsrisikonivå gjøres i det korte perspektiv ved å beregne bankens likviditetsgap og Liquidity Coverage Ratio (LCR) på daglig basis. Likviditetsgapet er differansen mellom bankens overskuddslikviditet og et beregnet likviditetskrav. Det lages en prognose over likviditetsgapet og LCR for de kommende 12 måneder som danner en overlevelseshorisont. Likviditetsrisiko i det lange perspektiv måles ved å beregne Finanstilsynets likviditetsindikator 1 og 2, samt Net Stable Funding Ratio (NSFR) og Additional Monitoring Metrics (AMM). Som et supplement til den kvantitative vurderingen gjøres en mer skjønsmessig vurdering av andre faktorer som påvirker likviditetsrisikonivået i banken.

Pr. 30.09.2018 var bankens positive likviditetsgap på kr 3.347 mill. (kr 1.234 mill.). LCR var på 276 % (156 %). Finanstilsynets likviditetsindikator 1 var 144 % (128 %) og likviditetsindikator 2 var 149 % (135 %).

Innskuddsdekningen pr. 30.09.2018 utgjorde 77 % (78 %).

Bankens likviditetsstyring er basert på retningslinjer fastsatt av bankens styre. Disse er basert på anbefalinger gitt av Finanstilsynet. Banken har utarbeidet rammer og prinsipper for styring av likviditetsrisiko. I tillegg er det utarbeidet prognoser og beredskap for mulige likviditetskriser.

NOTE 13: FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

Klassifisering av verddivurdering etter pålitelighet i benyttet informasjon

Per 30.09.2018

(NOK 1 000)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Finansielle instrumenter
Sertifikater og obligasjoner	0	4 176 953	0	4 176 953
Aksjer og andeler i fond	0	0	42 667	42 667
Finansielle derivater	0	35 523	0	35 523
Eiendeler	0	4 212 476	42 667	4 255 143
Innskudd fra kunder	0	0	2 333 072	2 333 072
Finansielle derivater	0	11 152	0	11 152
Gjeld	0	11 152	2 333 072	2 344 224

NOTE 13: FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI, FORTSATT...
Klassifisering av verddivurdering etter pålitelighet i benyttet informasjon
Per 30.09.2017

(NOK 1 000)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Finansielle instrumenter
Sertifikater og obligasjoner	0	3 289 876	0	3 289 876
Aksjer og andeler i fond	0	0	40 910	40 910
Finansielle derivater	0	22 902	0	22 902
Eiendeler	0	3 312 778	40 910	3 353 688
Innskudd fra kunder	0	0	1 263 700	1 263 700
Finansielle derivater	0	29 200	0	29 200
Gjeld	0	29 200	1 263 700	1 292 899

Klassifisering av verddivurdering etter pålitelighet i benyttet informasjon
Per 31.12.2017

(NOK 1 000)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Finansielle instrumenter
Sertifikater og obligasjoner	0	3 173 886	0	3 173 886
Aksjer og andeler i fond	0	0	41 192	41 192
Finansielle derivater	0	11 611	0	11 611
Eiendeler	0	3 185 498	41 192	3 226 690
Innskudd fra kunder	0	0	1 125 835	1 125 835
Finansielle derivater	0	45 981	0	45 981
Gjeld	0	45 981	1 125 835	1 171 816

NOTE 13: FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI, FORTSATT...

Det har ikke vært bevegelser mellom nivå 1 og 2 i periodene.

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi er vurdert i et virkelig verdi-hierarki som reflekterer påliteligheten av benyttet informasjon etter følgende nivåer:

Nivå 1: Markedspris (justert) som er notert i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Markedspris som ikke er notert, men som er observerbar for eiendeler eller forpliktelser enten direkte (for eksempel som priser) eller indirekte (for eksempel utledet fra priser).

Nivå 3: Informasjon som ikke er basert på observerbare markedsdata.

Metode for beregning av virkelig verdi på finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi:

Utlån til kunder

Banken beregner kontraktsfestede kontantstrømmer neddiskontert med markedsrente inklusive en kredittpremie på balansetidspunktet. Kredittpremie innhentes fra uavhengige meglere i større finansinstitusjoner.

Sertifikater, obligasjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Banken innhenter markedspriser og kredittspreader fra Nordic Bond Pricing, informasjonssystemet Bloomberg og uavhengige meglere i større finansinstitusjoner for å beregne virkelig verdi.

Andeler i fond

Banken innhenter markedsverdien av fondsandeler fra den enkelte fondsforvalter.

Innskudd fra kunder og finansinstitusjoner

Banken beregner kontraktsfestede kontantstrømmer neddiskontert med markedsrente med påslag av bankens anslåtte kredittspreader i innskuddsmarkedet på balansetidspunktet.

Finansielle derivater

Virkelig verdi av finansielle derivater beregnes utfra neddiskonterte kontantstrømmer basert på valutakurser og aktuelle rentekurver på balansetidspunktet.

Se også beskrivelse i Note 1: Regnskapsprinsipper i årsrapport for 2017.

Endringer i finansielle instrumenter nivå 3

Per 30.09.2018

(NOK 1 000)	Aksjer og andeler i fond	Sum eiendeler	Innskudd fra og gjeld til kunder	Sum gjeld
Balanse pr. 01.01.2018	41 192	41 192	1 125 835	1 125 835
Gevinst/(tap) ført i resultat under linjen for netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	1 475	1 475	2 051	2 051
Inn- og utbetalinger til motparter	0	0	1 205 186	1 205 186
Balanse pr. 30.09.2018	42 667	42 667	2 333 072	2 333 072
Sum gevinst/tap for perioden for finansielle instrumenter som er i behold på balansedagen er ført på netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	1 475	1 475	2 051	2 051

NOTE 13: FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI, FORTSATT...
Endringer i finansielle instrumenter nivå 3
Per 30.09.2017

(NOK 1 000)

	Aksjer og andeler i fond	Sum eiendeler	Innskudd fra og gjeld til kunder	Sum gjeld
Balanse pr. 01.01.2017	10	10	1 789 370	1 789 370
Gevinst/(tap) ført i resultat under linjen for netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	900	900	-608	-608
Inn- og utbetalinger til motparter	40 000	40 000	-525 670	-525 670
Balanse pr. 30.09.2017	40 910	40 910	1 263 700	1 263 700
Sum gevinst/tap for perioden for finansielle instrumenter som er i behold på balansedagen er ført på netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	900	900	-608	-608

Endringer i finansielle instrumenter nivå 3
Per 31.12.2017

(NOK 1 000)

	Aksjer og andeler i fond	Sum eiendeler	Innskudd fra og gjeld til kunder	Sum gjeld
Balanse pr. 01.01.2017	10	10	1 789 370	1 789 370
Gevinst/(tap) ført i resultat under linjen for netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	1 182	1 182	2 094	2 094
Inn- og utbetalinger til motparter	40 000	40 000	-665 630	-663 535
Balanse pr. 31.12.2017	41 192	41 192	1 125 835	1 125 835
Sum gevinst/tap for perioden for finansielle instrumenter som er i behold på balansedagen er ført på netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	1 182	1 182	2 094	2 094

Sensitivitetsanalyse, nivå 3

(NOK 1 000)

	Balanseført verdi per 30.09.2018	Effekt av forutsetninger
Innskudd fra og gjeld til kunder	2 333 072	1 556
	Balanseført verdi per 30.09.2017	Effekt av forutsetninger
Innskudd fra og gjeld til kunder	1 263 700	874
	Balanseført verdi per 31.12.2017	Effekt av forutsetninger
Innskudd fra og gjeld til kunder	1 125 835	806

For å vise sensitiviteten på innskudd fra og gjeld til kunder er det lagt til grunn en endring i 10 basispunkter på kredittspredan/diskonteringsrenten på det enkelte innskudd.

NOTE 14: VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

(NOK 1 000)	30.09.2018		30.09.2017		31.12.2017	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5 207 009	5 226 289	3 279 949	3 301 003	3 250 201	3 261 603
Ansvarlig lånekapital	270 350	273 106	270 199	274 953	270 246	274 042
Gjeld	5 477 358	5 499 394	3 550 149	3 575 956	3 520 447	3 535 645

Metode for beregning av virkelig verdi på finansielle instrumenter til amortisert kost.

Verdsettingen er gjort med utgangspunkt i de enkelte instrumentenes egenskaper og verdier på balansetidspunktet. Verdiene er beregnet med utgangspunkt i priser notert i aktive markeder der slik informasjon er tilgjengelig, interne modeller som beregner en teoretisk verdi når det ikke finnes aktive markeder, eller sammenligning mellom priser på instrumentene i porteføljen i forhold til siste tilgjengelige transaksjonspriser. Verdsettingen er gjort med utgangspunkt i de enkelte instrumentenes egenskaper og verdier på balansetidspunktet.

Slike verddivurderinger vil ikke alltid gi verdier som er i samsvar med markedets vurdering av de samme instrumenter. Avvik skyldes blant annet forskjellig oppfatning av markedsutsikter, markedsforhold, risikoforhold og avkastningskrav, samt avvik i tilgang på presis informasjon.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Banken innhenter markedspriser og kredittspreader fra Nordic Bond Pricing, informasjonssystemet Bloomberg og uavhengige meglere i større finansinstitusjoner for å beregne virkelig verdi.

Ansvarlig lånekapital

Virkelig verdi av ansvarlig lånekapital er satt til markedsverdier fra Nordic Bond Pricing, antatt omsetningsverdi basert på tidligere omsetning og anslag fra uavhengige meglere i større finansinstitusjoner.

For balansepostene kontanter og fordringer på sentralbanker, utlån og fordringer på kredittinstitusjoner, utlån til kunder, innskudd fra kredittinstitusjoner, innskudd fra kunder er balansført verdi tilnærmet lik virkelig verdi.

NOTE 15: NETTO OPPGJØR FINANSIELLE INSTRUMENTER
Per 30.09.2018

Eiendeler (NOK 1 000)	Brutto balanse- førte finansielle eiendeler	Brutto gjeld som er pres- entert netto	Netto finansielle eiendeler i balansen	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerheter i kontanter (mottatt)	Netto beløp
Derivater	35 524	0	35 524	-20 859	12 100	2 565
Sum	35 524	0	35 524	-20 859	12 100	2 565

Forpliktelser

(NOK 1 000)	Brutto balanse- førte finansielle forpliktelser	Brutto gjeld som er pres- entert netto	Netto finansielle forpliktelser	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerheter i kontanter (avgitt)	Netto beløp
Derivater	11 151	0	11 151	-20 859	-7 403	-17 111
Sum	11 151	0	11 151	-20 859	-7 403	-17 111

Per 30.09.2017

Eiendeler (NOK 1 000)	Brutto balanse- førte finansielle eiendeler	Brutto gjeld som er pres- entert netto	Netto finansielle eiendeler i balansen	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerheter i kontanter (mottatt)	Netto beløp
Derivater	22 902	0	22 902	-15 534	7 368	0
Sum	22 902	0	22 902	-15 534	7 368	0

Forpliktelser

(NOK 1 000)	Brutto balanse- førte finansielle forpliktelser	Brutto gjeld som er pres- entert netto	Netto finansielle forpliktelser	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerheter i kontanter (avgitt)	Netto beløp
Derivater	29 200	0	29 200	-15 534	-13 665	0
Sum	29 200	0	29 200	-15 534	-13 665	0

Per 31.12.2017

Eiendeler (NOK 1 000)	Brutto balanse- førte finansielle eiendeler	Brutto gjeld som er pres- entert netto	Netto finansielle eiendeler i balansen	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerheter i kontanter (mottatt)	Netto beløp
Derivater	11 611	0	11 611	-10 267	0	1 344
Sum	11 611	0	11 611	-10 267	0	1 344

Forpliktelser

(NOK 1 000)	Brutto balanse- førte finansielle forpliktelser	Brutto gjeld som er pres- entert netto	Netto finansielle forpliktelser	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerheter i kontanter (avgitt)	Netto beløp
Derivater	45 981	0	45 981	-10 267	-35 714	0
Sum	45 981	0	45 981	-10 267	-35 714	0

NOTE 16: KAPITALDEKNING

(NOK 1 000)	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Innbetalt og opptjent egenkapital	2 228 112	2 002 994	2 075 910
Balanseført egenkapital som ikke inngår i kjernekapital	-24 919	-71 796	-93 792
Fradrag 0,1% av absoluttverdi finansielle instrumenter til virkelig verdi	-4 453	-3 485	-3 657
Fradrag immaterielle eiendeler	-35 351	-25 887	-30 202
Sum ren kjernekapital	2 163 389	1 901 826	1 948 260
Ansvarlig lånekapital (Tier 1)	200 000	50 000	50 000
Sum kjernekapital	2 363 389	1 951 826	1 998 260
Ansvarlig lånekapital (Tier 2)	270 000	270 000	270 000
Sum ansvarlig kapital	2 633 389	2 221 826	2 268 260
Kapitalkrav for kreditt- og motpartsrisiko	983 753	870 423	834 122
Kapitalkrav for operasjonell risiko	67 402	55 461	55 461
Fradrag for nedskrivninger på grupper av utlån og avsetninger for garantiforpliktelser	-3 852	-6 767	-6 844
Kapitalkrav	1 047 303	919 117	882 739
Overskudd av ansvarlig kapital	1 586 086	1 302 709	1 385 521
Kapitaldekning	20,12 %	19,34 %	20,56 %
Kjernekapitaldekning	18,05 %	16,99 %	18,11 %
Ren kjernekapitaldekning	16,53 %	16,55 %	17,66 %
Beregningsgrunnlag	13 091 283	11 488 962	11 034 232

NOTE 17: AKSJONÆRER PER 30.09.2018

Navn	Beholdning	Andel
Pareto AS	8 921 873	15,22 %
Pecunia Forvaltning AS	6 500 000	11,09 %
AF Capital Management AS	5 045 998	8,61 %
Indigo Invest AS	4 382 711	7,48 %
Saga Tankers ASA	2 365 646	4,04 %
Verdipapirfondet Landkreditt Utbytte	1 850 000	3,16 %
Kolberg Motors AS	1 360 000	2,32 %
Verdipapirfondet First Generator	1 312 907	2,24 %
Svemorka Holding AS	1 010 000	1,72 %
Verdipapirfondet Holdberg Norge	1 000 000	1,71 %
Artel AS	900 820	1,54 %
Pactum AS	775 000	1,32 %
Dragesund Invest AS	711 649	1,21 %
Hjellegerde Invest AS	705 996	1,20 %
Castel AS	689 779	1,18 %
Uthalden AS	622 451	1,06 %
Hausta Investor AS	600 000	1,02 %
Verdipapirfondet Fondsfinans Norge	600 000	1,02 %
Wenaasgruppen AS	500 000	0,85 %
Apollo Asset Limited	500 000	0,85 %
Andre aksjonærer	18 264 858	31,16 %
Sum	58 619 688	100,00 %

Pareto Bank ASA hadde per 30.09.2018 en aksjekapital på kr 703.436.256,- fordelt på 58.619.688 aksjer hver pålydende kr 12,-. Banken hadde per samme tidspunkt 933 aksjonærer. Alle aksjer gir lik stemmerett.

Ledende ansatte i Pareto-gruppen eide 1.563.780 aksjer tilsvarende 2,67 % av aksjene direkte eller gjennom aksjeselskaper hvor de har bestemmende innflytelse.

Ledende ansatte i Pareto Bank ASA eide 618.263 aksjer tilsvarende 1,05 % av aksjene direkte eller gjennom aksjeselskaper hvor de har bestemmende innflytelse.

KVARTALSVIS UTVIKLING

Resultatregnskap

(NOK 1 000)	3. kvartal 2018	2. kvartal 2018	1. kvartal 2018	4. kvartal 2017	3. kvartal 2017
Renteinntekter og lignende inntekter	180 401	177 590	159 080	159 793	168 147
Andre lignende inntekter	12 360	9 629	8 947	9 155	10 378
Rentekostnader og lignende kostnader	53 927	47 817	38 934	40 673	39 840
Netto renteinntekter	138 834	139 402	129 092	128 275	138 685
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	4 432	2 119	2 342	2 661	2 589
Provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	407	396	408	226	228
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper	571	543	1 219	-950	1 611
Netto gevinst/(tap) på fin. instrumenter til virkelig verdi	-5 957	6 305	1 618	564	-751
Andre driftsinntekter	1	7	107	1	11
Netto andre driftsinntekter	-1 361	8 578	4 877	2 050	3 232
Sum inntekter	137 473	147 980	133 969	130 326	141 918
Lønn og andre personalkostnader	20 706	18 353	19 065	23 588	17 260
Administrasjonskostnader	4 902	5 717	6 918	5 141	4 170
Ordinære avskrivninger	1 978	1 860	1 671	1 360	965
Andre driftskostnader	3 477	3 657	3 360	3 393	1 830
Sum driftskostnader før nedskrivninger og tap	31 062	29 588	31 014	33 482	24 225
Driftsresultat før nedskrivninger og tap	106 411	118 392	102 956	96 843	117 692
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	4 034	-5 854	-2 674	968	2 270
Driftsresultat før skatt	102 377	124 246	105 630	95 876	115 423
Skattekostnad	25 594	31 062	26 407	22 608	29 439
Resultat for perioden	76 783	93 185	79 222	73 268	85 984
Andre inntekter og kostnader	0	0	0	0	0
Totalresultat for perioden	76 783	93 185	79 222	73 268	85 984

KVARTALSVIS UTVIKLING, FORTSATT...
Balanse

(NOK 1 000)	30.09.2018	30.06.2018	31.03.2018	31.12.2017	30.09.2017
Kontanter og fordringer på sentralbanker	66 076	66 018	62 034	61 014	62 032
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	1 228 498	1 069 635	343 092	295 533	103 323
Utlån til kunder	10 689 623	10 489 261	10 065 878	9 447 670	9 869 509
Sertifikater og obligasjoner	4 176 953	3 988 863	2 802 209	3 173 886	3 289 876
Finansielle derivater	35 523	15 518	30 926	11 611	22 902
Aksjer, andeler og andre verdipapirer	42 667	42 191	41 680	41 192	40 910
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	35 431	35 165	37 188	35 970	41 578
Immaterielle eiendeler	35 351	34 859	34 466	30 202	25 887
Utsatt skattefordel	2 782	2 782	2 782	2 782	12 019
Varige driftsmidler	3 267	3 289	3 638	3 200	1 792
Andre eiendeler	169	740	756	346	1 169
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	3 100	4 663	8 900	563	3 801
Eiendeler	16 319 439	15 752 986	13 433 547	13 103 969	13 474 796

(NOK 1 000)	30.09.2018	30.06.2018	31.03.2018	31.12.2017	30.09.2017
Innskudd fra kredittinstitusjoner	36 180	6 450	460 546	200 245	13 653
Innskudd fra kunder	8 221 356	8 062 417	6 334 170	7 083 931	7 679 671
Verdipapirgjeld	5 207 009	4 915 120	4 008 440	3 250 201	3 279 949
Finansielle derivater	11 152	14 823	17 826	45 981	29 200
Betalbar skatt	113 404	88 546	87 945	92 029	89 058
Annen gjeld	4 271	20 138	120 290	6 328	35 410
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	27 606	22 071	23 192	29 097	24 662
Ansvarlig lånekapital	270 350	270 306	270 295	270 246	270 199
Gjeld	13 891 327	13 399 870	11 322 705	10 978 059	11 421 802
Aksjekapital	703 436	703 436	703 436	703 436	703 436
Overkurs	424 615	424 615	424 615	424 615	424 615
Fond for urealiserte gevinster	11 405	11 405	11 405	11 405	7 746
Annen egenkapital	1 088 656	1 013 660	921 386	936 454	867 196
Fondsobligasjonslån	200 000	200 000	50 000	50 000	50 000
Egenkapital	2 428 112	2 353 116	2 110 842	2 125 910	2 052 994
Gjeld og egenkapital	16 319 439	15 752 986	13 433 547	13 103 969	13 474 796

Betingede forpliktelser	280 047	296 769	302 965	348 789	284 389
--------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

NØKKELTALL

	Referanse	3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	1.1 - 30.09 2018	1.1 - 30.09 2017	2017
Rentabilitet/lønnsomhet						
Kostnadsprosent	1	22,6 %	17,1 %	21,9 %	19,4 %	20,9 %
Egenkapitalavkastning etter skatt	2	13,7 %	17,5 %	15,2 %	16,6 %	15,9 %
Tap og mislighold						
Tapsprosent utlån	3	0,15 %	0,10 %	-0,06 %	0,08 %	0,13 %
Aksje						
Resultat tilordnet aksjonærene per aksje ordinær og utvannet		1,28	1,46	4,19	4,03	5,28
Pris per aksje i forhold til bokført egenkapital		1,05	1,06	1,05	1,06	1,12
Innskutt og opptjent egenkapital pr. aksje		38,01	34,17	38,01	34,17	35,41
Egenkapital i % av forvaltningskapital		14,9 %	15,2 %	14,9 %	15,2 %	16,2 %
Balanseregnskap						
Forvaltningskapital på balansedag		16 319 439	13 474 796	16 319 439	13 474 796	13 103 969
Gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden	4	15 731 246	13 464 667	14 533 443	13 711 332	13 682 592
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder		8,3 %	10,8 %	8,3 %	10,8 %	7,9 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder		7,1 %	0,6 %	7,1 %	0,6 %	-7,4 %
Innskudd i % av utlån		76,9 %	77,8 %	76,9 %	77,8 %	75,0 %
Likviditetsdekning (LCR)	5	276 %	156 %	276 %	156 %	135 %
Soliditet						
Kapitaldekning		20,12 %	19,34 %	20,12 %	19,34 %	20,56 %
Kjernekapitaldekning		18,05 %	16,99 %	18,05 %	16,99 %	18,11 %
Ren kjernekapitaldekning		16,53 %	16,55 %	16,53 %	16,55 %	17,66 %
Sum kjernekapital		2 363 389	1 951 826	2 363 389	1 951 826	1 998 260
Sum ansvarlig kapital		2 633 389	2 221 826	2 633 389	2 221 826	2 268 260
Bemanning						
Gjennomsnittlig antall årsverk		37,7	34,7	37,9	35,2	36,2

Referanser:

1. Sum driftskostnader før nedskrivninger og tap i prosent av sum inntekter
2. Annualisert resultat for perioden fratrukket rentekostnader etter skatt på fondsobligasjonslån i forhold til gjennomsnittlig innskutt og opptjent egenkapital i perioden
3. Annualisert netto tap i prosent av gjennomsnittlig utlån i perioden
4. Basert på månedlig forvaltningskapital
5. Likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang i et 30 dagers alvorlig stress-scenario

Pareto Bank ASA

Dronning Mauds gt. 3

Postboks 1823 Vika

N-0123 Oslo

Telefon: +47 24 02 81 20

Faks: +47 24 02 81 10

E-post: post@paretobank.no

Internett: www.paretobank.no